

ПРАВИЛА поведінки з вибухонебезпечними предметами та під час повітряної тривоги

24 лютого президент РФ Путін оголосив про початок вторгнення в Україну. Російські війська обстрілюють та знищують ключові об'єкти інфраструктури, здійснюють масовані обстріли житлових районів українських міст та сіл з використанням артилерії, реактивних систем залпового вогню та балістичних ракет. Терористичні акти здійснюються з використанням вибухових пристроїв, які замасковані під авторучки, мобільні телефони, гаманці, міні-магнітофони, дитячі іграшки, або розміщені у звичайних портфелях, сумках, банках, пакунках і залишені у багатолюдних місцях. Поводження з вибухонебезпечними предметами вимагає значної уваги і обережності.

ВІД ПРАВИЛЬНИХ ДІЙ ЗАЛЕЖИТЬ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ВАШЕ І ОТОЧУЮЧИХ!

**У разі знаходження вибухонебезпечного пристрою
ЗАБОРОНЕНО:**

- наближатися до виявленого предмета;
- пересувати його або брати в руки;
- розряджати, кидати, ударяти по ньому;
- розпалювати поряд багаття або кидати в нього предмет, приносити предмет додому, у навчальне приміщення, інші багатолюдні місця.

При знаходженні вибухонебезпечного пристрою:

- негайно (з безпечного місця) повідомте чергові служби МНС (тел. 101), поліцію (тел. 102);
- не підходьте до предмета, не торкайтеся і не пересувайте його, не допускайте до знахідки інших людей;
- припиніть усі види робіт у районі виявлення вибухонебезпечного предмета;
- не користуйтеся засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух), дочекайтеся прибуття фахівців, вкажіть місце знахідки та повідомте час її виявлення.

У випадку, коли в будинку знайдено вибуховий пристрій і Вас евакуюють.

Отримавши повідомлення від представників влади або правоохоронних органів про початок евакуації, зберігайте спокій і чітко виконуйте їхні команди.

- якщо ви перебуваєте у квартирі, виконайте такі дії:
- візьміть особисті документи, гроші, цінності.
- відключіть електрику, воду і газ.
- надайте допомогу в евакуації літніх і важко хворих людей.
  - обов'язково закрийте входні двері на замок - це захистить квартиру від можливого проникнення мародерів.
  - не допускайте паніки, істерики і поспіху. Приміщення залишайте організовано.
  - повертайтеся у приміщення тільки після дозволу відповідальних осіб.
    - пам'ятайте, що від узгодженості і чіткості ваших дій залежатиме життя багатьох людей.
    - одягніть одяг із довгими рукавами, щільні брюки та взуття на товстій підошві. Це може захистити від уламків скла;

Якщо Ваш будинок (квартира) опинилися поблизу епіцентру вибуху:

- обережно обійдіть усі приміщення, щоб перевірити чи немає витоків води, газу, спалахів тощо;
- у темряві в жодному випадку не запалюйте сірника або свічки – користуйтеся ліхтариком;
- негайно вимкніть усі електроприлади, перекрийте газ, воду;
- з безпечного місця зателефонуйте рідним і близьким, стисло повідомте про своє місцезнаходження, самопочуття;
- перевірте як ідуть справи в сусідів – їм може знадобиться допомога.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Розмінуванням, знешкодженням або знищенням вибухонебезпечних предметів займаються тільки підготовленні фахівці-сапери, які мають допуск до цього виду робіт.

ПАМ'ЯТКА **щодо дій громадян при виникненні підозри** **застосування вибухових пристроїв**

Злочини, які скоюють із застосуванням вибухових пристроїв, несуть у собі значну громадську небезпеку.

На жаль, більшість громадян поверхово сприймають проблему особистої безпеки, згадуючи про неї лише у випадках скоєння злочину відносно них, родичів чи знайомих.

Разом з тим, за висновками фахівців у більшості випадків трагедію можна було попередити за умови дотримання громадянами у повсякденному житті простих правил обережності.

Захист житла, офісу, майна.

При наближенні до місць звичайного проведення часу (квартира, дача, офіс, кафе та ін.) необхідно звертати увагу на будь-які зміни обстановки, та на наявність:

- свіжих слідів риття ґрунту, штукатурення стін, пошкодження газонів;
- розкиданих предметів побутового вжитку (пакетів, коробок, сумок, валіз тощо);
- металевих, скляних банок з-під напоїв, продуктів, фарби;
- предметів з характерним звуком роботи годинникового механізму, індикаторними лампами, вимикачем, дротами;
- під час руху не допускати з боку сторонніх осіб непередбаченого вручення будь-яких предметів (квітів, кореспонденції тощо).

При вході до приміщення:

- провести огляд майданчиків і східців з метою можливої наявності вибухових пристроїв;
- звернути увагу на зміну зовнішнього вигляду входних дверей, дверної коробки та замків;
- перевірити візуально стан предметів та їх присутність на звичайних місцях;
- двері відкривати повільно, перевіряючи можливість додаткового навантаження, при підозрі на його наявність відійти від них на безпечну відстань;
- при встановленні охоронної сигналізації в квартирі постійно перевіряти надійність її роботи і наявності там апаратури аудіо (відео) запису для фіксації можливих спроб закладення вибухових пристроїв.

Виходячи з приміщення, необхідно:

- упевнитись у тому, що на сходиноквих майданчиках відсутні сторонні предмети, спроможні створювати загрозу життю та здоров'ю;
- при спрацюванні дверного дзвоника і відсутності особи, що дзвонила, зателефонувати сусідам або знайомим з проханням перевірки ними зовнішнім оглядом входних дверей, сходиноквих майданчиків на наявність там сторонніх предметів;
- відчиняючи двері на себе, знаходитись за ними і страхувати відхилення ланцюжком. При відчутті збільшення зусилля та наявності будь-яких звуків, терміново закрити двері та відійти від них.

При огляді автомобіля:

Звернути увагу на наявність:

- ознак силового входу електродроту в салон, навколо дверей, вікон, багажника, люків, капоту, кришки бензобаку автомобіля;
- відбитків пальців чи інших слідів на багажнику, капоті чи ковпаках коліс;
- клейкої стрічки, шматків дроту, шпагату і т.п. на поверхні автомобіля;
- відбитків слідів взуття, заглиблень в ґрунті, залишених підйомним механізмом;

грудок землі на поверхні, можливо викинутих з-під автомобіля, дротів і пристроїв прикріплених до кузова, двигуна, вентилятора, важільного механізму;

- сторонніх предметів у вихлопній трубі, горловині бензобаку, під бампером, крилами, карданом, двигуном, бензобаком, колесами, в салоні автомобіля на сидіннях, за заднім сидінням, під килимками;
- підозрілих шматків дроту чи зажимів, розміщених навколо акумулятора, електричних вимикачів на обладнанні, кондиціонері, очищувачі вітрового скла, та інших агрегатах;
- пакетів та конвертів, що можуть містити підривні чи запальні речовини;
- під час посадки (висадки) в автомобілі звернути особливу увагу на зміну обстановки біля транспортного засобу і, в першу чергу, на каналізаційні люки, відливні труби, урни, а також на предмети, що викликають підозру на наявність вибухових речовин (пакунки, сумки, залишені в автомобілі тощо);
- При підозрі щодо проникнення в салон автомобіля та виявлення там невідомих предметів та пристроїв, не сідати в автомобіль та самостійно не намагатись запускати двигун. Підозрілі предмети з місця не рухати, відійти на безпечну відстань та сповістити про це міліцію.

Під час слідування транспортними засобами:

Для забезпечення особистої безпеки необхідно уважно оглянути салон, купе, каюту, інші місця тимчасового перебування з метою виявлення можливих вибухових пристроїв, а також предметів, що викликають підозру на наявність вибухових речовин (залишені пакунки, сумки, валізи тощо).

При отриманні поштових надходжень чи особистого

отриманнях пакетів, бандеролей

Необхідно звернути увагу на:

- помітки «Відкрити тільки особисто», «Особисто в руки» тощо;
- надмірну поштову оплату;
- ретельну упаковку кореспонденції;
- пакунок, що перев'язаний значною кількістю клейкої стрічки, шпагату тощо;
- нерівномірно або несиметрично розміщені там вкладення;
- еластичність упаковки, схожу на гуму, або навпаки незвичну громіздкість та міцність;
- надмірну вагу листа та іншої кореспонденції;
- незвичний запах або такий, що нагадує гуталін;
- наполегливі спроби посильного вручити передачу, кореспонденцію, посылку, букет квітів та інше особисто в руки.

При виявленні вибухового пристрою необхідно:

- не порушуючи обстановки біля місця знаходження підозрілого предмету, здійснити невідкладні заходи щодо організації особистої безпеки та оточуючих;
- терміново повідомити по телефону «102» про виявлений вибуховий пристрій чи підозрілий предмет (назвати своє прізвище, домашню адресу, телефон, точне місце знаходження вибухового пристрою) та місце, де Ви чекатимете на прибуття працівників міліції;

• виключити можливість користування мобільним телефоном поблизу місця знаходження вибухового пристрою, тому що не виключена можливість керуванням його спрацюванням на відстані.

• якщо виявлений предмет, на вашу думку, не повинен знаходитися в цьому місці, не залишайте це без уваги.

• якщо ви виявили річ, в якій немає господаря, в громадському транспорті, опитайте людей, що перебувають поруч. Намагайтеся встановити, чия вона і хто її міг залишити. Якщо господар не встановлений, негайно повідомте про знахідку водієві.

• якщо ви виявили невідомий предмет у під'їзді свого будинку, опитайте сусідів, можливо, він належить їм. Якщо власник не встановлений - негайно повідомте про знахідку у найближче відділення міліції.

• якщо ви виявили невідомий предмет в установі, негайно повідомте про знахідку адміністрацію або охорону.

Необхідно нагадати, що своєчасне повідомлення правоохоронних органів про всі факти правопорушення або злочинного задуму, а також підозрілі дії невідомих осіб відносно Вас, підвищує ефективність роботи органів правопорядку і особисту безпеку.

В усіх перерахованих випадках:

- не чіпайте, не пересувайте, не розкривайте виявлений предмет;
- зафіксуйте час виявлення предмету;
- намагайтеся зробити усе можливе, щоб люди відійшли якнайдалі від

знахідки;

- обов'язково дочекайтеся прибуття оперативно-слідчої групи (пам'ятайте, що ви є свідком).

Пам'ятайте:

- зовнішній вигляд предмету може приховувати його справжнє призначення. Для камуфляжу вибухових пристроїв використовуються звичайнісінькі побутові предмети: пакети, коробки, іграшки.

- не робіть самостійно жодних дій зі знахідками або підозрілими предметами, які можуть виявитися вибуховими пристроями - це може призвести до вибуху, численних жертв і руйнувань.

- роз'ясніть дітям, що предмет, знайдений на вулиці або в під'їзді, може бути небезпечним.

Як поводитись, якщо Вас захопили заручником.

Будь-яка людина за збігом обставин може виявитися заручником у злочинців. При цьому злочинці можуть домагатися досягнення політичних цілей, отримання викупу тощо. У усіх випадках ваше життя стає предметом торгу для терористів. Захоплення може статися у транспорті, в установі, на вулиці, в квартирі.

Якщо ви опинилися в заручниках, рекомендуємо дотримуватися таких правил поведінки:

- несподіваний рух або шум можуть спричинити жорстоку відсіч терористів. Не допускайте дій, які можуть спровокувати терористів до застосування зброї і привести до людських жертв;

- будьте готові до застосування терористами пов'язок на очі, кляпів, наручників або мотузок;

- не дивіться злочинцям в очі (для нервової людини це сигнал до агресії), не поведіться зухвало - це може спричинити ще більшу жорстокість;

- не намагайтеся чинити опір, не проявляйте непотрібного героїзму, намагаючись роззброїти бандита або прорватися до виходу або вікна;

- якщо вас примушують вийти з приміщення, кажучи, що ви узяті в заручники, не чиніть опір;

- якщо з вами є діти, знайдіть для них безпечне місце, спробуйте закрити їх від випадкових куль, якщо це можливо, тримайтеся поруч з ними;

- виконуйте вимоги злочинців, не намагайтеся суперечити їм, не ризикуйте власним життям і життям оточуючих, намагайтеся не допускати істерики і паніки;

- у разі якщо потрібна медична допомога, говоріть спокійно і коротко, не нервуючи бандитів, нічого не робіть, поки не отримаєте дозволу.

ПАМ'ЯТАЙТЕ: ВАША МЕТА - ЗАЛИШИТИСЯ ЖИВИМ!

- будьте уважні, спробуйте запам'ятати прикмети злочинців, одяг, імена, прізвиська, можливі шрами і татуювання, особливості мови і поведінки, тематику

розмов і таке інше.

- зберігайте спокій і витримку.
- будьте насторожі. Зосередьте Вашу увагу на звуках, рухах і тому подібне.
- будьте готові пояснити наявність у Вас яких-небудь документів, номерів телефонів тощо.
- не давайте ослабнути своїй свідомості. Розробіть програму можливих вправ (як розумових, так і фізичних). Постійно тренуйте пам'ять: згадуйте історичні дати, прізвища знайомих людей, номери телефонів тощо. Наскільки дозволяють сили і простір приміщення виконуйте фізичні вправи.
- якщо Вам дали можливість поговорити з родичами по телефону, тримайте себе в руках, не плачте, не кричіть, говоріть коротко і по суті. Спробуйте встановити контакт з терористами. Поясніть їм, що Ви теж людина.
- обов'язково ведіть відлік часу, відмічаючи за допомогою сірників, камінчиків або рисок на стіні дні, що минули.
- якщо ви виявилися замкнутими в приміщенні, то спробуйте привернути чиюсь увагу. Для цього розбийте шибку і покличете на допомогу, за наявності сірників підпаліть папір і піднесіть ближче до пожежного датчика і тому подібне.

***Пам'ятайте, що отримавши повідомлення про
ваше захоплення, спецслужби вже почали діяти і зроблять усе необхідне
для вашого звільнення!***

Під час проведення спецслужбами операції зі звільнення неухильно дотримуйтесь таких правил:

- треба лягти на підлогу обличчям униз, голову закрити руками і не рухатися;
- у жодному разі не біжіть назустріч співробітникам спецслужб або від них, оскільки вас можуть сприйняти за злочинця;
- якщо є можливість, тримайтеся чимдалі від отворів дверей і вікон.

Ніколи не втрачайте надію на порятунок!!!

Для створення безпечних умов навчання в нашому університеті потрібно дотримуватись основних вимог:

1. Під час здійснення освітнього процесу, незалежно від обраного формату (очного, синхронного з використанням технологій дистанційного навчання), у разі увімкнення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення потрібно забезпечити безумовне переривання навчання;
2. При проведенні занять в очному форматі у разі увімкнення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення учасники освітнього процесу обов'язково повинні організовано прослідувати до споруд цивільного захисту і перебувати там до скасування тривоги, за можливості продовжуючи навчання в укритті;
3. При проведенні занять у синхронному режимі з використанням технологій дистанційного навчання) у разі увімкнення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладачі обов'язково повинні зупинити заняття та зацентувати увагу здобувачів освіти на необхідності прослідувати до безпечного місця, де за

можливості й відповідних технічних умов можна продовжити навчання.

Освітній процес в умовах воєнного стану повинен бути орієнтований, насамперед, на створення безпечних умов навчання!

